

SESSIONS PARTICIPATIVES PER DEFINIR ESPAIS I ELEMENTS D'URBANISME TÀCTIC I ESTRUCTURANT SOBRE EL COBRIMENT DEL TÚNEL DE LA GRAN VIA

INFORME DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA
RESULTATS DE LA SESSIÓ 3

16 DE JUNY DE 2021

Direcció i elaboració del document:

Direcció de Comunicació i
Participació Ecologia Urbana

Amb el suport de

Voltes cooperativa d'arquitectura SCCL
El Globus Vermell

Introducció

Durant la tardor 2021 s'obriran a la circulació els túnels viaris de Gran Via que creuen la plaça de les Glòries Catalanes, primer un sentit i després l'altre. Això permetrà alliberar gran part de la superfície de Gran Via entre Badajoz/Independència i la Rambla del Poblenou que actualment es destina al trànsit i fer-hi una urbanització temporal, tàctica, fins que al 2023 no comencin les obres d'urbanització definitives.

L'objectiu és que la urbanització provisional no duri més d'un any i mig i, per tant, es pretén -també a petició del veïnat- fer-hi una actuació amb el mínim pressupost possible, que aprofiti el màxim d'elements disponibles (mobiliari urbà, arbrat en grans jardineres, etc) i que, al mateix temps, permeti assajar els usos i la disposició d'element que podria incloure el projecte definitiu.

Amb la voluntat de compartir, debatre i imaginar tant la urbanització provisional a curt termini com la definitiva que es farà a partir del 2023 es promou un procés de participació amb les entitats, associacions i veïnat de l'àmbit d'actuació, a fi de definir espais, usos i elements tenir en compte en els projectes.

Es convoquen tres sessions obertes els dies 2, 10 i 16 de juny. La primera a les 15.30 h per facilitar l'assistència de comerciants i les altres dues a les 18.00 h. A petició d'alguns veïns i de representants municipals, s'organitzen les sessions de forma presencial després de més d'un any de fer trobades telemàtiques.

El present informe recull els resultats de la sessió participativa celebrada el passat dia 16 de juny de 2021.

Informació de la sessió

Dades bàsiques

Data, hora i lloc: 16 de juny de 2021, a les 18.00 h, al Centre Cultural La Farinera del Clot, planta baixa, Gran Via de les Corts Catalanes, 837, 08018 Barcelona.

Convocatòria: la convocatòria de la sessió es va realitzar mitjançant correu electrònic a les entitats que formen part del Grup de Treball del Compromís per Glòries i extensiva a totes les entitats dels barris del Clot i del Parc i la Llacuna del Poblenou. Es van penjar cartells a les escales de l'àmbit del projecte i la inscripció es va fer a través de la plataforma DECIDIM.

<https://www.decidim.barcelona/processes/CobrimentGranVia>

Assistència

Participants: la sessió va comptar amb la participació de 9 persones. També van assistir representants i professionals de diferents organismes municipals vinculats al procés i a l'àmbit d'actuació. Concretament:

- Entitats, col·lectius i associacions:
  - Afectats de la Gran Via pel túnel de Glòries
  - Associació de Veïns Clot - Camp del'Arpa
  - AFA de l'escola Encants

- Representants dels grups polítics municipals:
  - Francesc Carmona, conseller d'urbanisme del Dte. de Sant Martí

- Personal municipal:
  - Sílvia Casorrán de la gerència de l'Arquitecte en Cap
  - Francesc Roma, Departament de Participació Ecologia Urbana

- Personal de dinamització
  - Albert Aira, Voltes cooperativa d'arquitectura SCCL (dinamització)
  - Joan Vitòria, El Globus Vermell (dinamització)

Metodologia

La sessió de treball s'ha desenvolupat en tres moments diferenciats; una primera part de introducció i presentació al procés, una segona part de passejada per l'àmbit d'actuació i una tercera part de treball i aportacions col·lectives. El guió de la sessió ha estat el següent:

- 18.00 h Benvinguda institucional (5')
- 18.05 h Presentació de la sessió i dinàmiques previstes (5')
- 18.10h Explicació del projecte (20')
- 18:30 h Distribució dels grups de treball (5')
- 18.35 h Passejada per l'àmbit d'intervenció (25')
- 19.00 h Retorn per a treball deliberatiu amb els grups de treball (30')
- 19.30 h Posada en comú de resultats a destacar de cada grup de treball (25')
- 19:55 h Tancament de la sessió (5')

Desenvolupament de la sessió

Presentació del context i de l'estructura, mecanismes i espais del procés participatiu

El Sr. Francesc Carmona, dona la benvinguda i indica que l'Ajuntament de Barcelona promou aquest procés de participació en el marc del projecte de Cobriment de la Gran Via de les Corts Catalanes en la seva fase provisional i definitiva.

El Sr. Francesc Roma inicia la presentació fent un breu recordatori del context en el qual es desenvolupa el procés de participació.

La Sra. Sílvia Casorrán pren la paraula per presentar breument l'estat actual del projecte, explicant les diferents circulacions de busos, tramvia, bici i trànsit rodat de l'espai actual i l'estat de la fase d'obres del túnel viari. A continuació, s'exposa la proposta provisional de les diferents circulacions de serveis així com l'espai destinat a actuacions tàctiques amb l'objectiu de definir en aquest procés participatiu els espais i elements per aconseguir un espai habitable per a la ciutadania mentre no s'executa el projecte d'urbanització definitiva de la Gran Via.

Finalment comparteix els condicionants per aquesta actuació posant especial èmfasi en la temporalitat de l'actuació, el baix cost o reaprofitament d'elements existents de la Canòpia de Glòries, la convivència i la funcionalitat entre diferents usos i la necessitat de dotar d'espais d'ombra l'àmbit. Així mateix, s'expliquen alguns exemples de tipologies i elements per ser utilitzats en aquesta fase provisional.

Enllaç amb la presentació realitzada:

https://ajbcn-decidim-barcelona.s3.amazonaws.com/decidim-barcelona/uploads/decidim/attachment/file/11473/CoberturaGranVia_vs.pdf

Torn de preguntes sobre la presentació inicial

Un cop finalitzada l'exposició de caràcter informatiu s'ha passat a un torn de preguntes per tal de resoldre dubtes respecte el procés plantejat.

Miquel Catasús de l'AV recorda el compromís adquirit per l'ajuntament d'iniciar les obres del projecte definitiu a principis de l'any 2023. Recorda que les entitats veïnals proposen que el projecte d'urbanització inclogui la Rambla del Poblenou fins al casal de gent gran i que l'actuació provisional es faci per un període curt de temps i que s'hi destini el mínim pressupost possible.

Passejada per l'àmbit d'intervenció i treball deliberatiu per grups

A continuació, l'equip dinamitzador ha realitzat una distribució de les assistents en tres grups formats per personal tècnic de l'ajuntament i ciutadania per tal de fer una observació directa de l'àmbit d'intervenció. En aquesta passejada s'ha pogut explicar in-situ els diferents condicionants de l'espai i ha servit per a detectar les diferents necessitats i possibles usos del projecte a través de les aportacions de les assistents.

Un cop acabat el recorregut, s'ha retornat a l'espai de La Farinera del Clot per a treballar deliberativament en els diferents aspectes detectats durant la passejada.

Posada en comú de resultats a destacar de cada grup de treball

En aquest apartat es presenten els resultats fruit del treball deliberatiu realitzat per cadascun dels grups.

Grup 1

Distribució d'usos

- El barri necessita un objectiu clar, una definició de la seva característica principal, un **"late motiv"** que l'identifiqui, tant pel veïnat com pels visitants. Es valora que hi ha moltes elements importants i que no hi ha alguna cosa que els uneixi.
- Es proposa un **espai diàfan polivalent** per a diferents usos: mercats de pagès, mercats de productes ecològics, productes de proximitat, concerts d'artistes del barri, etc.
- Es considera que ja hi ha prou espais per a gossos al barri i que no cal instal·lar-ne un de nou en aquesta zona.
- Es visualitza una **gran plaça entre el museu del Disseny i la Farinera**, tant per a veïnat com per a visitants.
- Que l'espai torni a les persones.
- Crear zones per a estacionar vehicles d'emergències al carril de serveis.

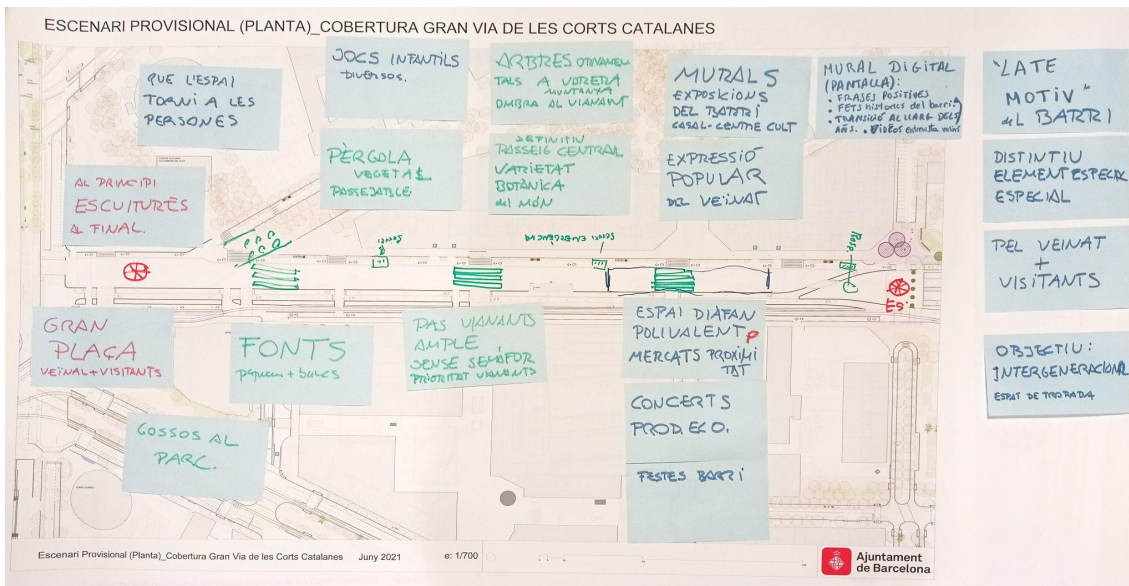
Elements urbans i il·luminació

- Es proposa la instal·lació d'un **gran mural digital** amb imatges del barri, antigues i noves, d'expressió d'artistes del barri i sobretot amb missatges positius que animin el veïnat en un temps de pandèmia com el que s'ha passat.
- Que hi hagi moltes fonts d'aigua per beure, bancs i papereres.
- Podria haver-hi **dues grans escultures a cada extrem** de la zona urbanitzada, simbolitzant les portes del barri.
- Passos de vianants amples, il·luminats i sense semàfors.
- Instal·lar jocs infantils diversos

Vegetació i espais d'ombra

- Es proposen **espais de trobada intergeneracionals** que apropin col·lectius que mai es troben. Es valora la trobada d'avui amb coincidència de gent gran i gent jove on es poden compartir visions del barri.
- Es proposa una **pérgola vegetal passejable**
- Que es plantin **arbres ornamentals a les voreres** que facin ombra als vianants i que no invaeixin els balcons dels habitatges.
- Al passeig central s'hi poden plantar **diversitat d'espècies botàniques** adaptades al nostre clima i representant diferents parts del món.

Imatge dels resultats del grup de treball 1:

Grup 2

Distribució d'usos

- Inicialment, es marquen els usos de l'entorn que tenen relació amb l'àmbit d'intervenció: l'Escola Casas, la residència per la gent gran, l'edifici d'habitatges "la Colmena" i el Centre Comercial Les Glòries. Seguidament, es situen diferents usos al llarg de l'àmbit.
- Per una banda, es proposen **usos relacionats amb jocs esportius en el tram situat a prop de la plaça de les Glòries, especificant que aquest ús sigui destinat als més petits**, ja que els adolescents i adults ja tenen espais esportius a la plaça.
- Al tram a continuació, es proposa que sigui **una zona lliure per esdeveniments, amb una pèrgola que pugui dotar d'ombra l'espai** així com una zona de grades tipus amfiteatre (segons referència mostrada de projecte de Recetas Urbanas). A més, també es comenta que podria ser una zona que combini aquest ús amb una pista d'atletisme pintada al paviment.
- A la resta de trams, es proposa una **combinació d'usos d'estada i descans amb jocs infantils**.

Connectivitat amb la ciutat

- Es proposa **donar continuïtat a la Rambla del Poblenou com a principal eix de connexió de l'àmbit amb la ciutat**. Per a tal, s'observa que cal **treure la franja d'aparcaments** del tram de carrer que queda per sobre de l'àmbit i **reestructurar l'actual final de la Rambla del Poblenou** pel costat mar prioritant el recorregut dels vianants sense barreres arquitectòniques.

Vegetació i espais d'ombra

- Es considera prioritària la presència del verd a tot l'àmbit per tal de **reduir la contaminació de cotxes i disminuir la temperatura de l'ambient**, evitant així l'efecte illa de calor. Per a tal es proposen diverses intervencions amb aquest objectiu.
- En primer lloc, es proposa la **creació d'un jardí vertical a la façana opaca de la planta baixa del Centre Comercial Les Glòries** (es posa com exemple el [Caixaforum de Madrid](#), l'[edifici Santolaia de Bogotá](#) o l'escultura del ["puppy" del Guggenheim de Bilbao](#)) ja que aconsegueix ampliar la superfície de verd de manera ràpida i efectiva.
- En segon lloc, es proposa el **cobriment de la sortida del túnel de les Glòries en direcció Besòs a través d'una pèrgola amb vegetació o amb plaques absorbents de**

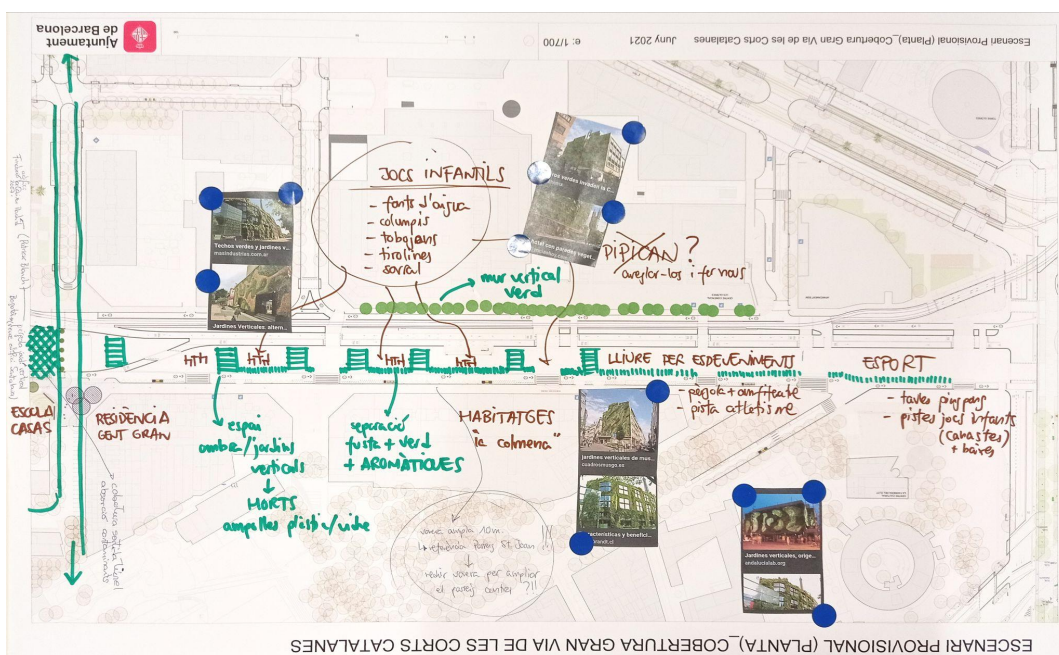
CO2 per tal de disminuir la contaminació provocada pel trànsit rodat del túnel i el soroll que provocaran els cotxes al veïnat proper i l'Escola Casas.

- En tercer lloc, es proposa la **instal·lació de pèrgoles verdes al llarg de tot l'àmbit** per aconseguir ombra. Es comenta que els paraments verticals d'aquestes pèrgoles podrien ser construïts amb materials reciclats (tipus ampolles de plàstic o de vidre) per tal de convertir-ho en un hort vertical de gestió veïnal.
- Per últim, es considera insuficient l'arbrat de la proposta definitiva. Es considera que cal **augmentar la superfície de verd dels paviments per poder plantar més arbrat** encara que sigui en superfície. En aquest sentit, es proposa la **col·locació de plantes aromàtiques** per enriquir l'experiència sensorial de les persones.
- També, es considera que **la proposta d'ampliar la vorera nord fins a 10 metres és desproporcionada**. Tot i això, es comenta que si finalment s'acorda ampliar-la, es podria realitzar augmentant la superfície de verd, combinant parterres i arbustives, tal i com es va fer a la reforma del Passeig Sant Joan.

Elements urbans i il·luminació

- Es proposen **bancs, fonts d'aigua i taules de picnic, com elements urbans per als espais d'estada**, repartits al llarg de l'àmbit relacionats amb les pèrgoles verdes esmentades anteriorment.
- Per als jocs infantils es proposa la col·locació de **tobogans, tirolines, gronxadors, i també un sorral** per als més petits.
- A l'espai destinat a esports es proposen **taules de ping-pong, fot-toc i canastes més baixes** per fomentar esports entre els infants a diferència dels esports per adolescents.
- Per a la separació de l'espai destinat a vehicles (carril de servei) amb l'espai de vianants, **es rebutja la col·locació d'elements tipus New-Jersey** a la proposta provisional. Com alternativa, es proposa que aquesta separació es realitzi amb elements de fusta i plantes, utilitzant de referència les intervencions tàctiques realitzades amb el programa Protegim les Escoles.

Imatge dels resultats del grup de treball 2:

Grup 3

Distribució d'usos

- Es proposen tres zones temàtiques i un espai central més convencional o més alliberat d'una funció concreta.
- A la **zona més propera a Glòries**, el punt més proper a l'institut Salvador Espriu i a les pistes de bàsquet del parc de Glòries, es proposa que hi hagi una **zona esportiva**, on hi podria haver elements de cal·listènia, la pista de voleibol i similars.
- **Davant d'on el c. Escultors Claperós conflueix amb Gran Via**, el lloc més proper a l'escola Farigola i l'escola bressol La Farinera i a una certa distància de la zona esportiva, es proposa situar-hi una **zona infantil**, amb jocs pintats a terra, el joc de troncs de fusta i, si pot ser, llits elàstics, jocs amb aigua i fonts adaptades als infants. Es demana especialment que no hi hagi gronxadors per ser perillosos i font de conflicte.
- A l'extrem oposat, **prop de la Rambla del Poblenou**, i degut a la proximitat dels centres de **gent gran**, es proposa que s'hi ubiquin elements especialment pensats per a gent d'aquesta edat com aparells per fer exercici o pistes de petanca.
- La **part central** de l'espai seria una zona on només hi hauria
  - **bancs** (gomets vermells al plànol)
  - **taules de picnic** (rectangles negres al plànol): situades aquí tenint en compte sobretot la gent de les oficines i del centre comercial. Es demana que hi hagi diferents agrupacions (soltas, agrupades de dos en dos, etc.) per donar més possibilitats a diferents tipus de grups. I també es proposa que tinguin arbres al voltant.
  - **arbres** (gomets verds al plànol)

Connectivitat amb la ciutat

- No s'aborda directament el tema de la connexió entre la banda muntanya i la banda marc de la Gran Via, però sí que es fa referència als diferents equipaments públics i altres edificis (habitatges, oficines, centre comercial...) que hi ha a l'entorn i a la necessitat de facilitar l'accés i l'ús de l'espai des de totes bandes.

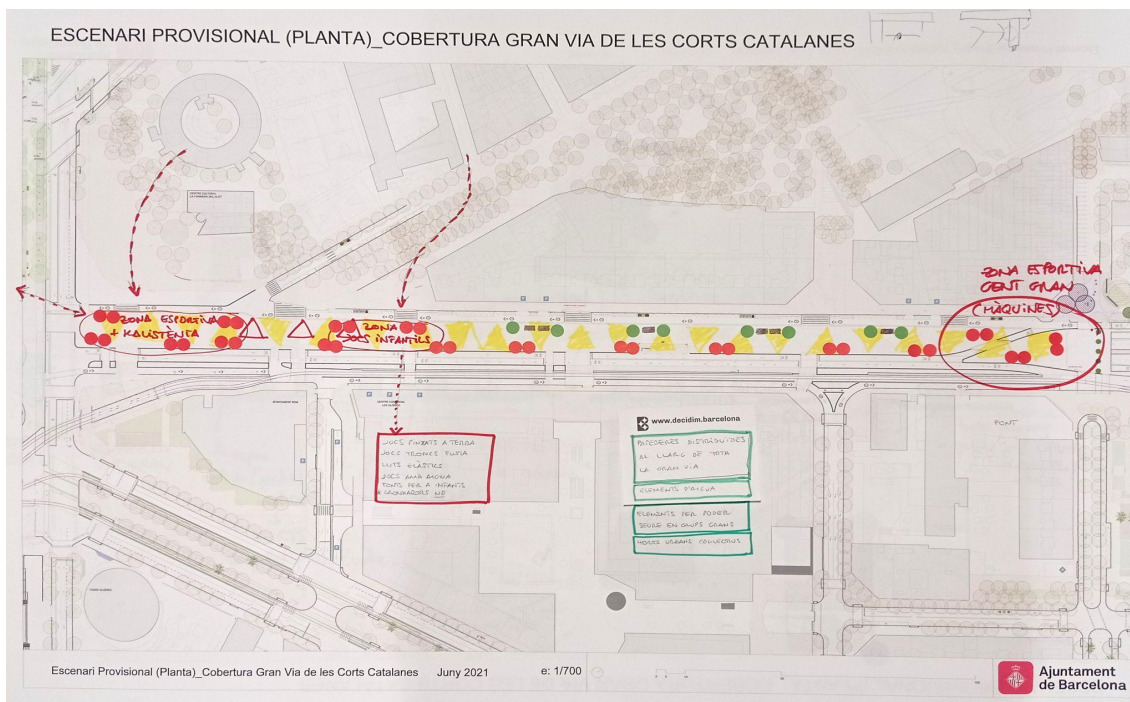
Vegetació i espais d'ombra

- El primer que es posa en evidència és la necessitat de dotar l'espai d'**ombra**, especialment a l'estiu. Donat que els arbres amb jardineres no proporcionaran gens d'ombra, es demana que es posin **teles** ancorades o bé les façanes o bé a una estructura metàl·lica i que es disposin **al llarg de tota l'avinguda** (triangles grocs del dibuix).
- Pel que fa als **arbres**, es proposa que també es distribueixin al llarg de tot l'espai, però en major concentració **a l'espai central** on hi hauria les taules de picnic.

Elements urbans i il·luminació

- Es demanen coses molt concretes:
  - Instal·lació d'elements (grades o bancs) on poder fer **activitats en grans grups** (classes, teatre a l'aire lliure, etc.)
  - Preveure **horts urbans** o grans jardineres amb vegetació dels quals se'n faci càrrec el veïnat.
  - Distribució de **papereres** al llarg de tot l'espai.
  - Instal·lació d'alguna font i, a poder ser, **d'elements (de joc) d'aigua** en algun punt de l'espai.

Imatge dels resultats del grup de treball 3:

llegenda:

- triangles grocs: teles per fer ombra
- gomets vermells: bancs
- gomets verds: arbres
- rectangles negres: taules de picnic

Tancament de la sessió

Un cop s'han exposat els resultats de les propostes dels diferents grups de treball, s'agraeix la participació de les assistents i es dona per tancada la sessió.

Annexos

Fotografies de la sessió

